

به همه مهمانان گرامی خیر مقدم عرض می کنم

- تشکر ویژه دارم از ریاست محترم کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، جناب آقای دکتر پورابراهیمی که حضور ایشان در همایش مشترک موسسات حسابرسی می تواند **نقطه عطفی در برقراری ارتباط دوسویه دستگاه قانون گذاری با موسسات حسابرسی** و قوت قلبی برای افزایش حمایت قانونی از خدمتگذاران در حرفه پر مسئولیت حسابرسی تلقی شود.
- از اعضای محترم شورای عالی، دبیرکل و اعضای محترم هیات مدیره و سایر مقامات محترم جامعه حسابداران رسمی ایران و انجمن های حرفه ای و علمی و مقامات محترم سازمان حسابرسی و سازمان بورس و اوراق بهادار و همکاران حرفه ای گرامی مان در موسسات حسابرسی و شرکت ها که دعوت ما را پذیرا شدند صمیمانه تشکر می کنم.

صحبت هایم را با نگاهی گذرا به برخی از نقاط برجسته مقاله ای تحت عنوان

آینده حسابرسی : فناوری آغاز می کنم.

توجه حضار محترم را به تکرار مکرر عناوین **قانون گذاران و نهادهای تدوین**

استانداردها در ارتباط با **موسسات حسابرسی** در مقاله مذکور که در سال ۲۰۱۶

توسط یکی از انجمن های حرفه ای بین المللی با قدمت ۱۵۰-۱۴۰ ساله منتشر گردیده است

جلب می کنم:

The Future of Audit: Technology

Technology is driving many changes in how we all live, work and interact and it is critical that the audit profession keeps pace with this change and is proactive in understanding how new technology trends can transform the audit approach. The Audit and Assurance Faculty explores ways we can maximise the opportunities presented by these developments.

A call for action

If we embrace new technology we believe that highly skilled auditors of the future will play an increasingly important role in society, bringing forward looking insight, trust and human judgement which is enabled, but not replaced, by technology.

To move towards this future all stakeholders – audit firms, regulators and standard setters, companies, investors – must engage and collectively drive forward this transformation.

Auditors

Larger audit firms should continue to invest and experiment in new technologies and drive an active ongoing dialogue with regulators as new techniques emerge.

All firms need to build awareness and engage in the debate, as well as developing an agile strategy is key to successfully adapting to these new challenges and opportunities.

The audit profession

Professional bodies should encourage and facilitate the dialogue needed to allow auditors to embrace the use of technology. They should also ensure that professional training and development requirements reflect the changing skills required of audit and accounting professionals.

Regulators and standard setters

Regulators need to work closely with audit firms to understand the experiments in progress and to make some wholesale changes to regulatory requirements which in turn will shape individual firm methodology and approaches.

There needs to be a transparent process and mechanism for developing these new frameworks with input from all key stakeholders.

Companies

Boards and audit committees will need to be appropriately resourced and sufficiently trained in order to understand the impact of technology on financial reporting processes.

Companies need to be open to moving towards a more standardised format of financial data to enable analytics capability and cognitive software to be used effectively.

Stakeholders

The investor community needs to be clear on what information they need, when it is needed and what level of assurance is required.

آینده حسابرسی : فناوری

- فناوری باعث **تغییرات** اجتناب ناپذیری در نحوه زندگی، کار و تعاملات روزمره ما شده است و ضروری است که **حرفه حسابرسی سرعت خود را با سرعت این تغییرات وفق داده** و در درک چگونگی تغییر رویکرد حسابرسی تحت تاثیر گرایش به سمت استفاده از فناوری نوین به طور فعال و پویا عمل کند. واحد حسابرسی و اطمینان بخشی (ICAEW) به دنبال کنکاش راه هایی برای افزایش فرصت های به وجود آمده در نتیجه این پیشرفت ها می باشد.

فراخوانی برای اقدام بی درنگ

- اگر مشتاقانه پذیرای فناوری نوین باشیم، بر این باور خواهیم بود که **حسابرسان توانمند و پیشرفته آتی** با ارائه بینشی دقیق از آینده کسب و کار، اعتماد و قضاوت **نقش ضروری و فزاینده ای** در جامعه خواهند داشت.
- حرکت به سمت این آینده، مستلزم مشارکت همگانی تمامی ذینفعان - از جمله **موسسات حسابرسی، قانونگذاران و نهادهای تدوین استانداردها**، شرکت ها و سرمایه گذاران - برای پیشبرد این تغییر است.

- **قانونگذاران و نهادهای تدوین استانداردها** - قانونگذاران می بایست ارتباطی نزدیک با

موسسات حسابرسی داشته باشند تا به درکی از **تجربیات جدید و نوآوری های در**

جریان برسند و متعاقباً **تغییراتی اساسی در الزامات قانونی** اعمال کنند که به نوبه

خود منجر به شکل دهیِ روش و رویکرد موسسات می شود.

- **برای توسعه این چارچوب های جدید بر مبنای داده های به اشتراک گذاشته**

شده توسط ذینفعان کلیدی، وجود **فرایند و مکانیسمی شفاف** ضروری است.

- **شرکت ها - هیات ها و کمیته های حسابرسی** باید از منابع مقتضی و آموزش مناسب

برخوردار باشند تا به درکی صحیح از تاثیر فناوری بر فرایندهای گزارش دهی مالی برسند.

- شرکت ها می بایست در جهت حرکت به سمت تهیه و ارائه اطلاعات مالی در قالبی

استانداردتر منعطف باشند تا قابلیت تحلیل پذیری و استفاده موثر از نرم افزارهای شناختی

فراهم شود.

- **ذینفعان** - سرمایه گذاران می بایست در ارتباط با اینکه به چه اطلاعاتی نیاز دارند، چه

زمانی به این اطلاعات نیاز دارند، و همچنین درجه اطمینان بخشی مورد نیازشان صریح

باشند.

- **تاریخچه** - بحث گسترده ای پیرامون اثراتی که **پیشرفت های حاصل در فناوری** در وسعت و اثربخشی **حسابرسی آینده** خواهند داشت در جریان است. **همسو نشدن با روند این پیشرفت می تواند آینده ناخوشایندی برای حرفه حسابرسی** همراه داشته باشد. در بهترین حالت، حرفه حسابرسی آنطور که می شناسیم **غیرموثر** خواهد شد و در بدترین حالت، این امر ممکن است به **نابودی موسسات حسابرسی** منجر شود. اما، با استفاده بهینه از فرصت هایی که به واسطه استفاده از فناوری فراهم شده است، حسابرسان می توانند به **نقشی هیجان انگیز و سازنده** دست پیدا کنند.

- در طی دو دهه گذشته، تغییرات چشمگیری در نحوه استفاده همه ما از فناوری، چه در کسب و کار و چه در امور اجتماعی روزمره، رخ داده است. با این وجود، **میزان تغییراتی که در آینده نزدیک رخ خواهند داد احتمالاً به مراتب چشمگیرتر از تغییراتی خواهد بود که تا به حال تجربه کرده ایم.** برای مثال، طبق گزارش شرکت تحقیقات بازاریابی فارستر، تا سال ۲۰۲۱ - که چندان هم دور نیست - **ربات ها ۶٪ تمامی شغل ها را در آمریکا از بین خواهند برد.**

- در مقابل این دورنما، ما با **حرفه ای کاملاً عجین شده با سنت که در چهارچوب قانونی غیرقابل انعطافی فعالیت می کند** مواجه هستیم.

- آیا این فناوری های ویرانگر منجر به ایجاد فرصت های جدید می شوند؟ یا حرفه حسابرسی را مورد تهدید قرار می دهند؟

- با اینکه سرعت این تغییرات به گمان بسیاری از افراد به منزله تهدیدی جدی تلقی می گردد، این زمان می تواند فرصتی گرانبها برای حرفه حسابرسی باشد اگر ما با دیدی مثبت و مشتاقانه به استقبال این تغییرات برویم. بزرگ ترین خطری که حسابرسان را تهدید می کند، در عکس العمل نشان ندادن (بی تفاوتی) به این تغییرات است.

- به طور حتم بعضی نقش ها از میان خواهند رفت، با این وجود نیاز به حضور حسابرسان با مهارت که قادر به قضاوت بر اساس موقعیتها و شواهد موجود هستند همیشه پابرجا خواهد ماند. حتی می توان با اعتماد به نفس گفت: نقش این گونه اشخاص در یک دنیای سرشار از فناوری و رو به رشد بسیار مهمتر خواهد بود.

• در نهایت چه کسی عهده دار تصمیم گیری در مورد نوع اطلاعات وارد شده در

ابزارهای مدرن می باشد؟ چه کسی وظیفه تفسیر و انتقال نتایج را عهده دار

خواهد شد؟ و در آخر، **اطمینان بخشی از صحت خروجی این ابزار** و

همچنین درک قوی از کاهش ریسکهای ذاتی استفاده از فناوری مانند

ریسکهای سایبری به عهده چه کسی خواهد بود؟

چشم انداز کنونی فن آوری

- در حال حاضر فن آوری در حال **تغییر شکلِ حرفه حسابرسی می باشد.** استفاده از ماشین ها به ما کمک می کند که **عملیات حسابرسی را با سرعت بیشتر و ریسک خطای پایین تر به انجام برسانیم.** ...
- در ادامه مقاله به مباحثی همچون **هوش مصنوعی، زنجیره بلوکی و تجزیه و تحلیل داده ها** پرداخته که علاقه مندان به این مباحث می توانند به اصل مقاله مراجعه کنند.

فراخوان مذکور مشخصاً بخشی را به قانونگذاران و استانداردها گذاران اختصاص داده است:

• " قانونگذاران و استانداردها گذاران

• پیشرفت های فناوری اخیر و آتی مستلزم **بازنگری در فضای قانونگذاری** می باشد. در کوتاه-مدت، از آنجاییکه حسابرسان به شکل فزاینده ای به استفاده از الگوریتم ها برای شناسایی داده های پرت (خارج از محدوده) با هدف اعمال کنترل های حسابرسی روی آورده اند، **یک نیاز فوری برای بازبینی میزان اثربخشی نحوه قانونگذاری از جانب قانونگذاران** و همسوسازی تمرکزشان با حسابرسان وجود دارد. این بدان معناست قانونگذاران می بایست، برای درک بهتر آزمون و خطاهای در جریان و برای ایجاد تغییرات کلی در الزامات قانونی که به نوبه خود موجب شکل دهی روش شناسی و رویکرد مؤسسات حسابرسی می شود، همکاری نزدیکی با مؤسسات حسابرسی داشته باشند.

- پیشرفت های ویرانگر بلند مدت - نظیر دفاتر کل توزیع شده - مستلزم **یک فضای قانونگذاری و استانداردهای حسابداری کاملاً جدید**، به منظور حصول اطمینان از انسجام رویکرد نسبت به سنجش دفاتر کل توزیع شده، به روزآوری و ثبت تراکنش ها و نقش می باشند و **نقشی که قانونگذاران بازی می کنند، حسابرسان را به نظم در می آورد.**

- اگر به دنبال حمایت از پیشرفت های فناوری و **یک فضای قانونگذاری معنادار** و متناسب هستیم، باید مطمئن شویم که تنها به دنبال راهی برای **گنجاندن فناوری** و رویکردهای نوین در **قالب چارچوب های قدیمی** نیستیم. توسعه این چارچوب های جدید نیازمند **فرایندها و مکانیسم های شفاف** است که **تمامی ذینفعان کلیدی در بهبود آن سهیم هستند.**

- **حرفه حسابرسی همانند کشتی بزرگی است که به سختی می تواند تغییر مسیر دهد** و این تغییر نیازمند **کوششی همگانی و آینده نگرانه از جانب قانونگذاران، استانداردارگذاران و موسسات حسابرسی** می باشد. این ریسک وجود دارد که قوانین و مقررات فعلی مانعی در شتاب گرفتن این تغییرات هستند و بنابراین لازم است که هم اکنون چرخ دنده های تغییر را به حرکت درآوریم.

شاید در وحله اول به نظر بیاید که ما هنوز با چنین موقعیتی فاصله زیادی داریم اما اگر چه توانمندیهای فعلی موسسات حسابرسی ما برای بهره برداری از فناوری های فعلی و فرصت های حاصل از آن کافی به نظر نمی رسد و هم اکنون نیز بسیاری از خدماتی که در سطح بین المللی توسط موسسات حسابرسی ارائه می شود در سطح جامعه ما یا معطل و بلا تصدی مانده اند یا توسط موسسات حقوقی، شرکت های فناوری اطلاعات، موسسات آموزشی و غیره به شکل غیر حرفه ای ارائه می شوند. نهایتاً موجب از دست رفتن فرصت های شغلی و عدم توسعه بازار خدمات حرفه ای ما می گردد اما تهدیدات و مخاطرات ناشی از فناوری های نوین منتظر تقویت توانمندیهای حسابرسان نمی ماند.

چه تهدیدها و مخاطراتی؟!

- آیا مخاطراتی بزرگتر از این هست که مسئولیت مبادلات و معاملاتی که عمدتاً در فضای ابری صورت می گیرند و در کنترل فیزیکی خود کارفرما هم نیستند متوجه ماست، ما نه تنها به شکل سنتی و فیزیکی کنترلی بر آنها نداریم بلکه از دانش و ابزارهای نوین در این زمینه هم برخوردار نیستیم و تجربیات کسانی که سالها در این زمینه تلاش کرده اند حاکی است که دستیابی به این دانش و ابزارهای نوین راهکار ساده و سریعی ندارد.
- این به معنی فراخوانی برای اقدام سریع نیست ولی قطعاً موسسات حسابرسی برای عبور از این برهه نیازمند **"اشتراک گذاری توانمندیها برای افزایش حمایت قانونی"** هستند.